

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. II. De Raptu Sponsæ alienæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](#)

tum cum alijs personis; probabilior tamen est affirmativa ex n. cod. Nec obstat, quod copula cum consanguinea sponsae de futuro intra gradum prohibitum non sit incestus propriæ talis; neque hoc impedimentum universaliter oriatur ex incestu non propriæ tali; id tamen procedit solum, ubi lex hoc, pro tali casu, specificè non disponit, ex n. cod. Hoc autem impedimentum impediens incestuosorum matrimonium cum alijs, quando oritur ex copula sponsi cum consanguinea sponsæ de futuro, non est *perpetuum*, sed solum *temporale*, dum vivit complex delicti ex n. 1140. solum enim incestus propriæ datus cum consanguinea uxoris praestat incestuosum impedimentum, *perpetuum* impediens matrimonium eorum cum alijs; non autem incestus impropriæ talis, nisi sit contra iustitiam publicâ honestatis; & tunc praefat impedimentum solum temporale, ut dictum est, & patet ex n. 1157.

1926. Quæres. 3. an *omnis* incestus propriæ dictus pariat hoc impedimentum impediens? v. g. si commissus sit cum proprijs consanguineis, cum filia fratri, vel sorori: Affirmatiyam tenet Castropal. & alij, ut dixi à n. 1148. sed negativa probabilior est per dicta n. 1149. & seq. Hoc impedimentum impediens incurritur ab incestuosis, licet neuter corum sit conjugatus ex n. 1155. & consequenter, esto contingas sine adulterio, ex n. 1156. quod verum est, siest incestus sit occultus, ex n. eod. Non inducitur tamen, si consanguinea uxoris vi opprimatur per hujus virum ex n. 1157. ubi etiam n. 1158. cum Schambogen diximus, poenas juris civilis non habere locum adversus contrahentes *ignoranter* nuptias incestas; nec inducitur, si incestus commissus sit inter affines secundi, & tertij generis, de quo dictum est à n. 1218. mihi simul sit affinitas in eo gradu, qui matrimonium inter eos dirimit, ut constat ex n. jam cit. Et ideo Cajus cognoscens uxorem Titij, quam hic duxit post primam uxorem, quæ erat soror Caj, habet quidem carnalem copulam cum affine sua in secundo genere primi gradus (cùm sit uxor Titij, qui est affinis Caj in primo gradu, & primo genere) tamen non committit incestum, cui annexum est hoc impedimentum. Cajus enim

Icitem acciperet eam in uxorem mortuo Titio. ergo.

Quæres. 4. an hoc impedimentum incestus, quatenus incestuosis præstat impedimentum vel perpetuò, vel ad tempus, impediens matrimonium cum alijs, ctiam hodie sit in usu? R. negativè cum communis; sic P. Martin. Perez d. 23. de matr. sect. 8. quem citat, & sequitur Gobat in Experiment. tr. 9. n. 7. universaliter loquens de omnibus impedimentis, tantum impedientibus, & nascientibus ex delicto. Cùm autem incestus cum consanguinea uxoris explicet copulam forniciariam, seu illicitam; ex hac autem nascens affinitas jure novo se extendat ad secundum gradum inclusivè, & non ultra per n. 1228. etiam incestus inducit hoc impedimentum, in quantum commissus est cum uxoris consanguinea intra secundum gradum, & non ultra; ita Sanchez l. 7. hic d. 15. n. 4. impedimentum enim impediens, quod ex incestu oritur, fundatur in affinitate, quam inducit copula cum uxoris consanguinea, vel econtra, inter virtutem & uxorem. Ex hoc sequitur, per viri copulam cum uxoris consanguinea in tertio, vel quarto gradu, non nasci hodie incestum, qui præstabat hoc impedimentum impediens; nec etiam per copulam cum sponsa de futuro consanguinea extra primum gradum, ut dictum est; nam illi gradus non sunt hodie gradus *prohibiti*.

§. II.

De Raptu Sponsæ alienæ.

Hoc enim intelligitur per ea verba: r. 1927. ptus sponsata in verbis supra n. 1923. Raptus alienæ sponsæ olim Raptori præstabat impedimentum, nondirimens, sed impediens matrimonium cum qualibet alia contrahendum. Nam, qui audet alienum matrimonium perturbare, merito privatur proprio, nimurum acquirendo, juxta c. statutum 27. q. 7. ibi: *Sine sp. conjugij maneat;* & in c. Accepisti. 2. de sponsa duorum, etiam quoad raptam statuitur, *quod ipsi (nimurum Raptori) nunquam possit legitima (intellige uxor) fieri,* licet. Not. autem utrumque hoc decretum esse penale, in odium raptus; consequenter odiosum, atque adeo intelligendum de raptu sponsæ alienæ per verba de praesenti, prout

prout etiam exprimitur in cit. c. Accepisti; ibi: quam alter sibi desponsatam habuerat; ubi gloss. V. ait; per verba de praesenti; & ratio est, quia sponsa solum de futuro in odiosis non venit nuncupatione sponsae, ut notat Sanchez l.7. hic d. 12. n. 45.

1928. Not. 2. ut raptus alienæ sponsæ inducat hoc impedimentum, & alias juris penas, de quibus infra, plures conditones desiderari, non ut talis raptus sit immunis à culpâ; sed à pena jure decreta; & primò inter eas esse, quod sit sponsa aliena de praesenti, ut dictum est num. priori. Nec obstat cit. c. statutum, ubi dicitur: si sponsa rapta non consensit criminis, licentia nubendi alij non negetur; sed hoc intelligi nequit de sponsa per verba de praesenti superstite sposo; ergo. 3. enim in eo loco raptæ concedi veniam alteri nubendi post mortem sponsi de praesenti; quia criminis non consensit; alias enim (per sensum contrarium) nec post ejus mortem alij nubere potuist, si criminis consenseret; quia tunc etiam ipsa faceret injuriam matrimonio; sic Castropalaus cit. d. 4. de sponsal. p. 2. q. 2. n. 9. & incurreret idem impedimentum impediens cum quoque alio, ut notat Sanchez cit. n. 44.

1929. Not. 3. ad incurrendum hoc impedimentum ex raptu sponsæ alienæ, desiderari secundò, quod raptus mulieris sit vere traductio ejus de loco in alium, saltē moraliter, ut exposuimus suprà; & quidem cum quadam vi, ac violentia, consequenter cum perfecta injuria conjugis spoliati, ut vult Sanchez cit. n. 46. propterea, quod Ecclesia in decretis penalibus, quæ restringunt materiam matrimonij, valde favorabilem in jure, praesertim canonico, mitius procedat, consequenter ea valde restringat, ut non intelligentur de delicto nisi perfectè tali.

1930. Ex hoc principio infert. 1. ad incurrendum hoc impedimentum desiderari tertio, quod raptus sit cum copula inter raptorem, & raptam subsecutā, quod alias delictum non sit plene consummatum: sed hoc non desiderari verius existimo; cum id nec desideretur, ut raptus jure Tridentini dirimat matrimonium inter raptorem, & raptam, dum est in ejus potestate; & quamvis delictum raptus, sine subsecuta copula, non sit consummatum in alia linea, nimirum adulterij, est tamen

consummatum in ratione raptus alienæ sponsæ.

Infert. 2. desiderari 4. quod raptus importet violentiam illatam viro, cuius sponsa rapitur, consequenter, quod contingat illo remittente; quod alias non fiat perfecta injuria, quæ attenditur; cum ex raptu alienæ sponsæ impedimentum impediens statuitur raptoris; in dō & raptæ si delicto consentiat.

Ex hoc ducitur, huic impedimento non esse locum. 1. si ambo sponsi consentiant, quia tunc abest omnis injuria spoliati, seu mariti, cuius sponsa abducatur, in dō nec est raptus. 2. si solus vir consentiat etiam uxore renitente; ex eadem ratione: sed in hoc videtur contrarium. Nam uxor tantum jus habet, ne spoliem viro suo; quam econtra; nisi dicas, requiri injuriam uni conjugi factam per alterius violentiam abductionem; quod non fit, quando mulier invita, viro consentiente, abducitur: quia licet mulier tunc fiat injuria per sui abductionem; non tamen per abductionem vii.

Dices: hoc impedimentum incurrit per abductionem sponsæ non consentientis sposo; ergo per abductionem sponsæ non consentientis sponsæ; jus enim utriusque idem est. 3. N. conseq. quia abduxit sponsa invito sposo, injuste spoliat suam conjugem sponsum per raptum sua conjugis; per hoc autem, quod sponsa invita abducatur à sposo, non consentientis, hæc non spoliatur injuste suo conjugi per ejus raptum; spoliatur injuste viro suo, sed non per raptum viri.

Deducit. 3. eidem impedimento non esse locum, quando sponsa aliena rapitur viro ignorantis, vel dolis circumventi, etiam si mulier sit invita; quia licet in dicto casu fiat injuria viro, non tamen fiat causa violentia illata viro. Nam respectu præcisè ignorantis, vel dolis circumventi, ablatio rei alienæ, est quidem ablatio injuria, sed non cum violentia; alias omne futrum occultissimum factum esset furtum cum violentia, seu rapina.

Ex eodem principio infert. 2. desiderari etiam, quod in hoc casu raptus alienæ sponsæ fiat causa matrimonij cum raptæ in eundi; quia sic propriè habet rationem cause perturbantis matrimonium alienum ex uirginitate libidine raptorem adeo impellente,

pellente, ut ad eam explendam eligat matrimonium jure invalidum.

134. Variae autem poenae in ejusmodi Raptore statute sunt utroque jure: de personis juris civilis videri potest Castropaus *cit. n. 8.* & Sanchez *cit. à n. 41.* sed haec potissimum agunt de Raptu *cuiuscunque mulieris*, prout Raptus a Tridentino

nunc est impedimentum dirimens matrimonium inter Raptorem, & Raptam, de quibus hic locus dicendi non est; cum agamus solum de Raptu alienae sponsae, quare Raptus mulieris etiam propriè datus, nisi sit *aliena sponsa*, non cadit sub hoc impedimento tantum impeditus, de quo in 1927. ita Sanchez *cit. n. 43.* ne decretem penale, Raptui statuens poenam hujus impedimenti, extendendo, nova impedimenta inducamus.

Jure autem Canonico Raptori alienae sponsae, prater dictum impedimenti tantum impeditus, in poenam talis raptus, etiam statuta est publica penitentia, ut habetur *c. statutum*; & quidem. 1. ne unquam possit raptam licite in conjugem habere. 2. ut per 40. dies in pane, & aqua, cum septem sequentibus annis peniteat.

Ad extremum not. quod Sanchez *cit. n. 41.* loquens de raptu *aliena sponsa*, dicat, quod talis raptus hodie impedit matrimonium ita, ut Raptor ille nec cum rapta, nec cum quacunque alia possit licet inire matrimonium; si tamen incat, valere contradum. Ex hoc videtur sequi, juxta illum, *iam hodie, & nunc*, locum esse huic impedimento tantum impediens, consequenter non omnia impedimenta tantum impedita, quae oriuntur ex delicto, esse sublata, ut diximus supra: sed videtur intelligendi, *hodie, cum addito specie, atque a jure antiquo, non autem, usu contrario jam inducto.*

§. III.

De impedimento ex Uxoricio.

135. Hoc intelligitur per ea verba: *mors mulieris* in n. 1923. Cum autem occisio uxoris possit contingere quandoque etiam justè; & cum injustè sit, vel animo incundi matrimonium cum alia, vel sine tali animo, auctoritate privatâ, ex irâ precipiti, odio, vindictâ, vel simili culpâ, questio est, cui *uxoricio* hoc impedimentum, tantum impedit matrimonium uxoricidae cum alijs,

Tom. IV.

in poenam statutum sit? quâ in re not. 1. in hoc casu non venire conjugidium animo cum alio incundi matrimonium, perpetratum, vel à duobus volentibus cocontrahere; vel saltē ab uno simul cum adulterio. Nam huic statutum est impedimentum dirimens non præcise impediens, ut constat ex præmissis.

Not. 2. in præsenti quæstione nec venire uxoricidium justè, ac auctoritate publica, factum v.g. cum uxor justè mortis condemnata propter delictum, auctoritate publica occiditur. Nam in c. *Interfectores*, 33. q. 2. de uxoricidis dicitur: *Interfectores suarum conjugum sine iudicio* (nimis sine iudicio auctoritate) *cum non addis adulterarum, vel aliquid hujusmodi, quid alius habendi sunt, quam homicide, ac per hoc ad paenitentiam redigendi?* quibus penitus conjugium denegatur, exceptis adolescentibus, ubi vides hoc impedimentum statui solum, cum *sine iudicio* uxoricidium committunt; ergo non, si *cum iudicio*.

Ex hoc autem textu videtur satis probabiliter deduci. 1. Uxoricidas hoc impedimentum incurrisse solum ratione penitentiae (intellige, *solemnis*, seu *publica*) in poenam illius delicti statuta; consequenter, non *fuisse perpetuum*, sed tantum ad tempus penitentiae durantis; quod confirmatur ex c. *quicunque immedietè sequenti*, ibi: *quicunque propriam uxorem, absque lege, vel sine causa, & certa probacione interfecerit, publicam agat paenitentiam*: quia tamen satis probabilitè dicitur, quod ibi relativum, *quibus* conjugium penitus denegetur, non appellat supra *interfectores*, seu homicidas illos solum *mediante*, mediante solum *paenitentia*, aut ratio ne illius; sed *immediate*, ratione talis homicidij, consequenter rectè dicitur, ex hoc titulo *fuisse perpetuum*; licet ex altero solum temporale.

Deducunt alij. 2. eisdem hoc impedimentum non incurrisse, nisi commiserint delictum illud in casu, ubi non erat *justa causa* v.g. adulterium, vel aliquid hujusmodi; atque adeo non, si vir uxorem in adulterio deprehensam occidit. 1. quia in cit. c. *Interfectores*, hoc impedimentum statuitur in tales homicidas, solum pro casu, quo pro casu facti non allegatur *uxorios* adulterium, vel aliquid hujusmodi, ut patet ex textu in n. 1936. deinde c. *qui-*

P pp

tunque